

Wydawnictwo Naukowe Politechniki Poznańskiej oraz Redakcja Zeszytów Naukowych Politechniki Poznańskiej „Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz” stosuje najwyższe standardy wydawnicze przyjęte w nauce zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Edukacji i Nauki w sprawie przestrzegania zasad etyki i dobrych obyczajów w nauce, których celem jest zapewnienie uczciwości procesu wydawniczego i zapobieżenie nadużyciom oraz nierzetelności autorskiej, na podstawie COPE (Committee on Publication Ethics / Komitet ds. Etyki Publikacyjnej). Są one dostępne na stronie internetowej <https://publicationethics.org> i opisane w niniejszych **Zasadach etyki publikacyjnej**.

Zasady etyki publikacyjnej

Poniższy dokument stanowi zbiór zasad obowiązujących strony w procesie wydawniczym, tj. autorów, recenzentów oraz redakcję. Komitet Redakcyjny Zeszytów Naukowych Politechniki Poznańskiej „Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz” z przekonaniem angażuje się w stosowanie zasad zawartych w niniejszym dokumencie w trosce o zapewnienie poprawnego, terminowego, uczciwego oraz podtrzymującego standardy etyczne publikowania artykułów naukowych.

Przyjęta przez Komitet Redakcyjny polityka w tym zakresie jest wsparciem dla podtrzymania zaufania zainteresowanych stron, a także dla zachowania zasady transparentności procesu wydawniczego. Stanowisko redakcji ma w szczególności zapobiegać różnym nadużyciom w praktyce publikacyjnej dzięki dostarczaniu przejrzystych zasad oraz uruchamianych procedur w przypadku ich złamania, co opisuje niniejszy dokument.

Zasady etyki publikacyjnej obowiązujące autorów

Zeszyty Naukowe Politechniki Artykuły, które zostaną przyjęte do druku w Zeszytach Naukowych Politechniki Poznańskiej „Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz”, nie mogą naruszać kanonu rzetelności i uczciwości naukowej oraz zasad etycznych i standardów obowiązujących w nauce. Selekcja artykułów prowadzona przez Komitet Redakcyjny i decyzje dotyczące ich przyjęcia lub odrzucenia podejmowane są wyłącznie na podstawie ich wartości naukowej, obszaru badawczego, oryginalności i jasności przekazu.

W procesie wydawniczym mogą uczestniczyć jedynie teksty, które zostały napisane samodzielnie przez autora/autorów.

O autorstwie tekstu można mówić w przypadku, gdy dana osoba miała twórczy wkład w jego powstanie lub prowadziła badania, napisała szkic tekstu lub twórczo uczestniczyła w jego rozbudowie oraz akceptuje końcową wersję tekstu zgłoszoną do Zeszytów Naukowych, biorąc

jednocześnie za niego odpowiedzialność. Autorzy są zobowiązani do ujawnienia procentowego wkładu każdego z nich wyrażającego ich zaangażowanie w powstanie artykułu (wraz z podaniem afiliacji). Autorzy tekstów wyrażają zgodę na przekazanie praw autorskich na rzecz Wydawnictwa Politechniki Poznańskiej.

Wydawca jest zobowiązany do udzielania osobom trzecim licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 (znanej również jako CC-BY-SA) do utworu oraz do innych materiałów zawierających utwór lub powstałych na jego podstawie.

Na autorach spoczywa obowiązek gwarantowania pełnej oryginalności prac przedłożonych do Zeszytów Naukowych. Nie mogą stanowić one plagiatu choćby w części lub też zawierać fałszywych czy nierzetelnych danych albo danych zdobytych w sposób sprzeczny z zasadami etyki czy naruszeń dóbr osobistych lub mienia innych.

Dodatkowo przedmiotem procesu wydawniczego w Zeszytach Naukowych nie może być praca, która była już wcześniej publikowana (w całości lub w części) w innym czasopiśmie lub też jest w toku procedury publikacyjnej innego czasopisma. Autorzy są zobowiązani do zgłoszenia faktu publikowania podobnych materiałów w innym czasopiśmie lub ich prezentacji podczas konferencji, sympozjów naukowych itp. Korzystanie z fragmentów cudzych prac czy stwierdzeń innych autorów może odbywać się jedynie przy zachowaniu zasad prawa autorskiego, z opatrzeniem ich właściwym przypisem lub cytatem. Artykuł nie może naruszać prawa do prywatności osób trzecich, w tym prawa do ochrony danych osobowych.

Artykuły zgłoszone do Zeszytów Naukowych „Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz” muszą zawierać odpowiednio sformułowane podziękowanie dla osób, które miały wkład w powstanie tekstu, lecz nie spełniają definicji autorstwa.

Autorzy zobowiązani są do wykazania źródła finansowania publikacji, wkładu instytucji naukowo-badawczych, stowarzyszeń i innych podmiotów, które przyczyniły się do jej powstania. W przypadku zauważenia przez autora zasadniczego błędu lub nieścisłości w swojej pracy podlega on obowiązkowi niezwłocznego poinformowania o tym fakcie redakcji Zeszytów Naukowych „Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz”.

Decydując się na publikację w Zeszytach Naukowych „Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz”, autorzy przyjmują na siebie obowiązek pozostawania do dyspozycji Komitetu Redakcyjnego i szybkiego reagowania na kierowane pod ich adresem prośby wynikające z procesu publikacyjnego oraz przestrzegania stosownych terminów (w szczególności dostarczenia wymaganych dokumentów oraz wprowadzania sugerowanych poprawek w tekście).

Rażącymi przykładami nieuczciwości naukowej, choć nie jedyne, są takie zjawiska, jak

ghostwriting (tj. nieujawnianie wkładu w powstanie publikacji przez jednego z autorów lub brak choćby podziękowań dla niego) oraz guest authorship (tj. przypisywanie autorstwa lub współautorstwa osobie, która nie uczestniczyła w tworzeniu publikacji lub której udział w tej pracy był znikomy). Oba zjawiska stanowią poważne naruszenie standardów etyki i integralności środowiska naukowego.

Zasady etyki publikacyjnej obowiązujące redakcję

Komitet Redakcyjny Zeszytów Naukowych Politechniki Poznańskiej „Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz” zna i przestrzega zasady obowiązujące w procedurze wydawniczej w sprawach związanych z prawami autorskimi, plagiatami i naruszeniami zasad kanonu etyki oraz norm przyjętych w nauce. Wiedza w tym zakresie jest w sposób ciągły rozwijana i aktualizowana na podstawie materiałów publikowanych przez COPE.

Nadesłanie tekstu przez autorów jest równoznaczne z akceptacją zasad związanych z procedurą wydawniczą. Wszystkie teksty przesłane do redakcji podlegają procesowi recenzji. Zachowanie anonimowości recenzentów jest dla redakcji sprawą priorytetową. Komitet Redakcyjny Zeszytów Naukowych „Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz” dokonuje wstępnej selekcji tekstów i podejmuje decyzję o włączeniu ich do procesu publikacyjnego. Decyzja ta zapada na podstawie wartości naukowej tekstów, ich tematyki, oryginalności i jasności przekazu, a także profilu czasopisma. Podjęcie decyzji w tym zakresie odbywa się przy zachowaniu bezstronności członków Komitetu Redakcyjnego oraz należytego profesjonalizmu i rzetelności oceny. Wszystkie nadesłane teksty podlegają takim samym zasadom publikacyjnym, bez przejawów uprzedzeń i dyskryminacji autorów ze względu na wiek, płeć, rasę, orientację seksualną itp. Decyzja o przyjęciu bądź odrzuceniu tekstu nie może być wynikiem ewentualnego konfliktu zainteresowanych stron.

W przypadku podjęcia decyzji odmownej dotyczącej publikacji tekstu nie może być on w żaden sposób wykorzystany przez redakcję bez pisemnej zgody autorów.

Teksty będące przedmiotem procedury publikacyjnej są objęte zasadą poufności i nie mogą być przedstawione do wglądu stronom trzecim, tj. innym niż autorzy, recenzenci, wydawcy lub inni doradcy związani z procesem redakcyjnym.

Komitet Redakcyjny Zeszytów Naukowych Politechniki Poznańskiej „Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz” zobowiązany jest do podjęcia stosownych działań w przypadku wykrycia wszelkich przejawów działań nieetycznych i nadużyć w praktykach publikacyjnych, bez możliwości ich przedawnienia.

Zasady etyki publikacyjnej obowiązujące recenzentów

Recenzenci artykułów są zaznajomieni z zasadami związanymi z procesem publikacyjnym i zobowiązują się do ich przestrzegania.

Recenzenci podejmują się wyłącznie recenzji tekstów, co do oceny których posiadają odpowiednie kompetencje i są w stanie w sposób obiektywny ocenić zaprezentowane w nich tezy. Dokonując oceny tekstów, recenzent powinien przedstawić swoją argumentację dla uzasadnienia swojego stanowiska wobec całości tekstu lub jego wybranych fragmentów. Proces recenzji tekstów odbywa się w sposób anonimowy. Recenzenci nie są zaznajomieni z danymi personalnymi autorów oraz ich afiliacją (autorzy również nie znają nazwisk recenzentów – „podwójnie ślepa recenzja”). Przestrzeganie zasady anonimowości autorów jest sprawą niezwykle istotną, której przestrzeganie umożliwia zachowanie bezstronności recenzentów wobec twórców artykułu. Jeśli recenzent na skutek pomyłki lub niedopatrzenia ze strony redakcji wejdzie w posiadanie wspomnianych danych, powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie Komitet Redakcyjny i odmówić recenzji przedmiotowego artykułu.

Teksty będące w trakcie procesu recenzyjnego nie mogą być przedstawiane do wglądu stronom niezainteresowanym.

W przypadku sformułowania negatywnej recenzji dotyczącej publikacji tekstu nie może być on w żaden sposób wykorzystany przez recenzenta bez wyraźnej zgody autorów wyrażonej pisemnie. Recenzent jest zobowiązany do poinformowania Komitetu Redakcyjnego o wszelkich wątpliwościach oraz sytuacjach związanych z nieprzestrzeganiem zasad etyki publikacyjnej oraz naruszeń norm obowiązujących w procesach badawczych.

Procedury postępowania w przypadku naruszeń zasad etyki publikacyjnej

Redakcja Zeszytów Naukowych Politechniki Poznańskiej „Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz” ma obowiązek dokumentowania wszelkich przejawów nierzetelności naukowej, a zwłaszcza naruszania i łamania zasad etyki obowiązujących w nauce.

Wszelkie przejawy nierzetelności, niezależności oraz postępowania wbrew przyjętym wytycznym będą demaskowane i kierowane do odpowiednich podmiotów (instytucje zatrudniające autorów, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia edytorów naukowych itp.).

W przypadku identyfikacji nadużyć w praktyce publikacyjnej (takich jak plagiat, autoplgiat,

sfabrykowanie danych, ghost authorship, guest authorship itp.) podjęte będą działania zgodne z zaleceniami COPE sformułowanymi w postaci algorytmów i dostępnymi na stronie internetowej: [https://publicationethics.org/files/Full set of Polish flowcharts.pdf](https://publicationethics.org/files/Full%20set%20of%20Polish%20flowcharts.pdf).

Opracował Komitet Redakcyjny na podst.: wytycznych Komitetu do spraw Etyki Publikacyjnej (COPE – Committee on Publication Ethics), www.publicationethics.org (pobrano: 04.07.2018); E.A. Rozkosz, *Rozwój czasopisma naukowego: poradnik dla redaktorów i wydawców*, Szczecin 2018: Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, DOI: 10.6084/m9.figshare.6244331.